COMMISSIEVOORSTEL

zaaknummer:	1987737
steller:	Joop Lahaise, OpStand
onderwerp:	Woningnood en onzekerheid op het kamp

Voorstel
De commissie wordt voorgesteld de in het voorstel beschreven onderdelen te bespreken en het college daarover te adviseren.

Samenvatting
De fractie OpStand ziet graag in de commissie besproken hoe de gemeente in de resterende drie jaar van de Woonvisie 2021-2030 uitbreiding van de capaciteit van de vier woonwagenkampen, zoals wettelijk voorgeschreven en in de Woonvisie benoemd, wil realiseren. Daarbij gaat het niet om alleen om de feitelijke uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen maar ook om de participatie/bejegening, het type standplaatsen, (brand)veiligheid op de kampen en de rechtszekerheid van bewoners en ondernemers. Voor wat die laatste categorie betreft wil OpStand tevens de toekomst van bedrijvigheid in en rond de kampen bespreken, met name rond woonwagenkamp Egelshoek.

Onderaan het voorstel staan de punten die OpStand graag wil bespreken in de commissie.

Aanleiding
De fractie OpStand heeft op 9 maart 2026 schriftelijke vragen gesteld ‘Ook onder woonwagenbewoners is woningnood’. Het antwoord van het college op de gestelde vragen heeft OpStand niet gerustgesteld. Daarom wil de fractie het college graag nadere vragen stellen én van andere fracties horen hoe zij tegenover een aantal onderdelen van dit onderwerp staan. In deze commissiebehandeling kunnen de fracties het college adviseren en wellicht aanvullende |(gemeentelijke) kaders meegeven voor de realisatie van de extra 25 (of meer) standplaatsen en verdere toekomst van de vier Hilversumse woonwagenlocaties, inclusief ruimte voor bedrijvigheid. Afhankelijk van het verloop van de commissiebehandeling overweegt de fractie ook nog nadere stappen te ondernemen. Denk hierbij aan het indienen van een motie VADO, op basis waarvan de raad een uitspraak doet over een verzoek van de fractie OpStand aan het college.

Te bespreken onderdelen

1. Uitbreiding woonwagenstandplaatsen: stagnatie of progressie
In antwoord op schriftelijke vragen van de fractie OpStand laat het college weten dat er geen aanleiding is om aan te nemen dat de realisatie van de ‘benodigde extra standplaatsen’ vóór 2030 niet zal worden gehaald. Toch signaleren woonwagenbewoners weinig tot geen activiteit om tot uitbreiding te komen. Meerdere woonwagenbewoners gaven aan de fractie OpStand aan al jaren in afwachting te zijn van een plek en er wordt zelfs leegstand van huurwoonwagens gemeld. De

doorlooptijd voor het realiseren van nieuwe woonwagens bedraagt al gauw drie jaar, bezwaren tegen mogelijk noodzakelijke bestemmingsplanwijzigingen niet meegerekend.

In het eindrapport Effectiviteit woonbeleid van de Rekenkamer Hilversum (september 2023) staat: 'In de nieuwe prestatieafspraken is opgenomen dat: de gemeente onderzoekt in 2023/2024 in nauwe samenwerking met de corporaties de mogelijkheid voor het uitbreiden van het aantal standplaatsen voor woonwagenbewoners binnen de periode van deze prestatieafspraken (maximaal 25 stuks).' De Rekenkamer stelt vast dat er geen rapportage aan de raad plaatsvindt. Wellicht zou dat moeten, met de eindstreep van de Woonvisie en de opgave in zicht. Overigens naderen ook de Prestatieafspraken 2023-2027 hun houdbaarheidsdatum. Zijn de andere fracties met mij van mening dat (tussentijdse) rapportage aan de raad wenselijk is?

In zijn beantwoording laat het college weten dat de realisering 'van deze woningen' net zo complex is als de realisering van reguliere woningen. Fractie OpStand erkent dat (zie eindnoot onder NB) maar legt de raad de vraag voor of dit de laatste stand van zaken is of dat ervaringen met bijvoorbeeld de realisatie van flexwoningen (o.a. Circusterrein) nieuwe inzichten bieden die ook t.b.v. woonwagenlocaties kunnen worden benut. Hierbij nemen we ook nadrukkelijk mee dat er geen uniforme eigendomsverhouding is op de vier kampen: een deel is huur (corporatie) en een deel is eigendom.

Uitbreiding van standplaatsen wordt 'met regelmaat besproken in diverse overleggen, waaronder de Taskforce Versnellen en bestuurlijke overleggen', zo bericht het college. We zijn uiteraard benieuwd naar de resultaten daarvan. Wellicht kan dit een onderdeel zijn van de (tussentijdse) rapportage aan de raad.

Zorgelijk vinden wij de beantwoording van de slotvraag (van de schriftelijken vragen van de fractie OpStand) of er naast de betrokkenheid van woningcorporaties nog andere opties zijn om het aantal woonwagens op korte termijn te vergroten. Daarop antwoordt het college: 'Op dit moment zijn er geen concrete alternatieve opties in beeld.'

Toch lijkt uitbreiding, naast de zeer beperkte mogelijkheden van 'invulling' (opvullen lege plekken en toewijzen leegstaande woonwagens) op de kampen Diependaalselaan en Erfooiersstraat, alleen kansrijk met (pro-)actieve medewerking van de gemeente. Een bescheiden 'straatje erbij' gaat uit van toevoeging van terrein aan Egelshoek en/of de Van Ghentlaan. Die ruimte lijkt er te zijn, los van eventuele procedurele en financiële hobbels. Graag hoor ik van mijn collega-woordvoerders hoe zij staan tegenover een actieve en proactieve houding van de gemeente. Vinden zij dat de gemeente iedere mogelijkheid om tot uitbreiding te komen moet aangrijpen?

2. Participatie is meer dan inspraak

Woonwagengemeenschappen (kampen) zijn bij uitstek plekken waar inwoners zéér veel ervaring en deskundigheid inbrengen als het gaat om de inrichting van hun leefomgeving. Het college erkent: 'Daarnaast zijn de (potentiële) bewoners hierbij een belangrijke gesprekspartner. De trajecten die met de betrokkenen doorlopen worden, moeten zorgvuldig gebeuren.' De fractie OpStand is zeer geïnteresseerd in de ervaringen met deze trajecten sinds 2021 (start Woonvisie), en hoopt op herkenning bij direct betrokkenen. Inspraak tijdens de commissie kan daar licht op werpen. Het college stelt overigens zelf dat het participatieproces 'een wezenlijk onderdeel van de trajecten is'.

Uit de participatie en inspraak zal hoogstwaarschijnlijk ook de behoefte blijken qua aantal standplaatsen. Het college antwoordde op de schriftelijke vragen dat het aantal van 25 standplaatsen als toereikend wordt beschouwd, maar ook: 'Bij verdere uitwerking en implementatie van het beleid zal opnieuw worden bezien of dit aantal nog aansluit bij de actuele vraag. Indien daar

aanleiding toe bestaat, kan het aantal standplaatsen worden bijgesteld.' Hebben we het hier over bijstelling naar boven of naar beneden? Zie ook de collegebeantwoording: 'De term uitstelbeleid is binnen het college van de gemeente Hilversum niet bekend.' Voor alle betrokkenen is van belang te weten wat de criteria zijn en hoe/waar uitbreiding van 25, laat staan extra standplaatsen bovenop dat aantal, nu of in de toekomst, vorm moet krijgen. Kan het college ons hierover meer informatie geven? En wat vinden de woordvoerders van de criteria?

Ook omwonenden van de woonwagenkampen en – waar dat aan de orde is – ondernemers dienen bij de participatie te worden betrokken. Daarmee is de link al snel gelegd met de autobedrijven naast woonwagenkamp Egelshoek. Daarover gaat het volgende bespreekpunt.

3. Ruimte blijven bieden aan bedrijvigheid

Er is van oudsher altijd bedrijvigheid geweest op of direct naast woonwagenkampen, niet alleen in Hilversum. Nog lang niet uitgestorven zijn de auto(sloop)bedrijven, zoals die ook naast Egelshoek floreren. Om te investeren in duurzaamheid en vernieuwing (m.n. sloperijen) hebben ondernemers duidelijkheid nodig over de toekomst, zoals overal. Eigenaren van bedrijven op Egelshoek maken zich zorgen om de nieuwe, veel kortere, termijn van hun huurcontract met de gemeente. Zonder toekomstperspectief kunnen zij niet investeren. Kan het college toelichten waarom tot deze kortere termijn is gekomen en wat vinden de woordvoerders daarvan?

Relatief veel woonwagenbewoners beoefenen zelfstandige beroepen in de handel, dienstverlening of ambacht. Menig gemeente houdt daar rekening mee door op nieuwe of aangepaste standplaatsen ruimte te bieden aan kleinschalig activiteit, variërend van praktijkruimte tot bijvoorbeeld een schoonheidssalon of rijdende handel. Bedrijvigheid maakt deel uit van de woonwagencultuur en past in het groeiend besef dat wonen en werken bij voorkeur dichtbij elkaar liggen. Is voor een ieder helder wat de mogelijkheden zijn ter plaatse? Ligt hier nog een rol voor de raad om daarover kaders te stellen?

4. Welke partijen betrekt de gemeente?

Inbreng (inspraak) door anderszins betrokken partijen, naast de bewoners, ondernemers en omwonenden, kan van toegevoegde waarde zijn als het gaat om zoeken naar mogelijkheden voor uitbreiding van standplaatsen. OpStand denkt hierbij aan de woningcorporaties (in elk geval Dudok Wonen), beheersorganisatie Nijbod en wellicht een hypotheekbank. Hebben mijn collega-woordvoerders nog andere partijen in gedachten, waaraan het college ook zou moeten denken?

Samenvatting bespreekpunten voor de commissie

1. Rapportage over de uitbreiding van standplaatsen: zijn de woordvoerders van mening dat (tussentijdse) rapportage aan de raad wenselijk is?
2. Hoe staan de woordvoerders tegenover een actieve en proactieve houding van de gemeente? Vinden zij dat de gemeente iedere mogelijkheid om tot uitbreiding te komen moet aangrijpen?
3. Vraag aan de raad: biedt het realiseren van flexwoningen nieuwe inzichten die voor woonwagenlocaties kunnen worden benut?
4. Vraag aan het college: voor alle betrokkenen is van belang te weten wat de criteria zijn en hoe/waar uitbreiding 25 standplaatsen vorm moet krijgen. Kan het college ons hierover meer informatie geven? Vraag aan de woordvoerders: wat vinden zij van de criteria?
5. Vraag aan het college: eigenaren van bedrijven op Egelshoek maken zich zorgen om de nieuwe, veel kortere, termijn van hun huurcontract met de gemeente. Kan het college toelichten waarom tot deze kortere termijn is gekomen? Vraag aan de commissie: wat vinden de woordvoerders daarvan?
6. In de woonwagencultuur worden bedrijvigheid en wonen vaak gecombineerd en er zijn verschillende mogelijkheden om dat te realiseren. Gemeenten kunnen hier kaders voor

vaststellen. Vinden de woordvoerders dat de raad nadere kaders zou moeten stellen voor deze mogelijkheden?

7. Welke partijen zouden betrokken moeten worden als het gaat om zoeken naar mogelijkheden voor uitbreiding van standplaatsen?

Bijlage(n)

1. Schriftelijke vragen OpStand en antwoord van het college daarop
2. Mogelijk al bestaande (gemeentelijke) kaders voor uitbreiding standplaatsen en/of toestaan bedrijvigheid worden nog opgevraagd

NB: Een eerste consultatie bij een adviesbureau leert dat de levertijd van een nieuwe huurwoonwagen al snel 1,5 tot 2 jaar bedraagt. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de ambtelijke en ruimtelijke procedures die aan de aanleg van nieuwe standplaatsen voorafgaat.

Daarbij spelen o.m. de volgende onderdelen:

- inventarisatie van de behoefte aan extra standplaatsen.
- overleg met woningcorporaties voor de participatie.
- uitvoering van een locatieonderzoek, inclusief beoordeling van eigendomssituatie, bereikbaarheid, milieuzonering, geluid, bodemkwaliteit, waterhuishouding, natuur- en stikstofaspecten, archeologie en externe veiligheid;
- doorlopen van de benodigde ruimtelijke procedures, waaronder eventuele wijziging van het omgevingsplan of het verlenen van een BOPA;
- participatie van omwonenden, toekomstige bewoners, woningcorporaties, de veiligheidsregio en overige belanghebbenden;
- uitvoering van de benodigde onderzoeken;
- ontwerp en inrichting van de woonwagenlocatie;
- verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen;
- besluitvorming door het college van burgemeester en wethouders en, indien noodzakelijk, de gemeenteraad;
- mogelijke bezwaar- en beroepsprocedures;
- bouw- en woonrijp maken van de locatie en het realiseren van de benodigde infrastructuur.

Gezien deze stappen bedraagt de doorlooptijd voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwagenlocatie doorgaans al gauw 3 jaar. Indien een wijziging van het omgevingsplan noodzakelijk is of sprake is van bezwaar- en beroepsprocedures, kan deze termijn aanzienlijk langer uitvallen. Hierdoor lijkt 2030 als streefdatum zeer ambitieus.